

KLÍMAADAPTÍV GYEP- GAZDÁLKODÁS A VÁROSBAN

CLIMATE SENSITIVE URBAN GRASSLAND MANAGEMENT

SZERZŐ/BY:
CSIZMADIA DÓRA

HTTPS://DOI.ORG/
10.36249/62.8

A klímaváltozás mellett sokszor háttérbe szorul korunk másik fenyegető katasztrófája, a természetes élőhelyek és a fajok számának rohamos csökkenése. Az ENSZ az ökoszisztéma helyreállítását nevezte meg az emberiség számára az évtized legfontosabb feladatának, s ebben a küzdelemben egyre inkább felértékelődnek a városi zöldfelületek, melyek számos honos faj számára utolsó menedékként szolgálhatnak.

Az elmúlt években Magyarországon is érezhetővé vált a fokozódó igény a természetalapú megoldások iránt mind szakmai, mind lakossági oldalról. Az ökológikus gyepgazdálkodás látványos eleme a városi zöldfelületek jelenleg zajló arculatváltásának. Ennek a technológiának a fontosságát, alkalmazási feltételeit és példáit ismerteti a "Klímaadaptív gyepgazdálkodás a városban" című kiadvány, melynek szerzői Dr. Báthoryné Nagy Ildikó Réka és Dr. Gergely Attila, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézetének kutatói, Bálint Krisztina és Pap Miklós László tájépítés PhD hallgatók valamint Pernesz Kata tájépítésmérnök, a Veszprémi Közütemi Szolgáltató Zrt. parkfenntartási csoportvezetője. A látványos, közérthető és tudomá-

nyos igényű kiadvány egyszerre nyújt információt a szakmabeliek, döntéshozók és az érdeklődő lakosok számára.

A könyv kellő teret ad a szakmai alapok felépítésére: első fele a városi klíma sajátosságainak, valamint a zöldfelületek és a városi gyep jelentőségének bemutatására fókuszál. Ennek során jól érthető, szakmailag alátámasztott választ ad számos, a városi természetes gyepekkel kapcsolatban felmerülő kérdésre. A kiadvány fontos érdeme, hogy a médiában és szakmai fórumokon is egyre gyakrabban, számos néven említett gyep-típusokra tiszta nevezéktant kínál.

A kiadvány következő egységében a magyar jó gyakorlat bemutatásának nemzetközi példák ágyaznak meg, melyek érzékeltetik a gyep sokoldalú települési hasznosíthatóságát. A magyar esettanulmányok gerincét az egyetem és Veszprém városának együttműködésében, annak zöldfelületein zajló "Vadvirágos Veszprém" projekt 2016 és 2020 közötti tapasztalatainak bemutatása adja.

A szerzők jelzik a célirányú szak tudás szükségességét a projekttervezés és -kivitelezés során, ezért nem is céljuk részletes botanikai eredmények bemutatása. A projektösszefoglaló olyan gyakorlati tapasztalatokat

és eredményeket összegez a biodiverzitás növekedéséről és a zöldfelületfenntartás módszereiről és költségeiről, melyek más települések számára inspirációt és segítséget nyújthatnak saját gyepesítési stratégiájuk beindításához.

A szerzők túllépnek a szakmai megvalósítás lépéseinek ismertetésén és számos módszert, eszközt mutatnak be az ismeretterjesztés és közösségi bevonás lehetőségeire. A jövőben minden bizonyosan maga a kiadvány is fontos mediációs eszköze lesz a klímaadaptív gyepgazdálkodás sikeres kommunikációjának. ©

*Báthoryné dr. Nagy Ildikó Réka,
Gyergely Attila, Pernesz Kata,
Bálint Krisztina, Pap Miklós László:
Klímaadaptív gyepgazdálkodás
a városban
Veszprém, 2021*

The impact of the loss of natural habitats and biodiversity is often overshadowed by the attention given to climate change. The UN underlines the significance of this issue by declaring 2021-30 the "Decade of Ecosystem Restoration". In this strive, urban green spaces are becoming increasingly important as a last refuge for many native species of plants and animals.

In recent years, the growing interest for nature-based solutions has also become noticeable in Hungary, from both planners and residents. Urban meadows are scenic elements in the ongoing ecologic transformation of urban green spaces. 'Climate Adaptive Grassland Management in the City', a publication by Ildikó Réka Báthoryné Nagy, PhD and Attila Gergely, PhD (MATE, Institute of Landscape Architecture, Urban Planning and Ornamental Horticulture), Krisztina Bálint and Miklós László Pap (landscape architecture PhD students of the Institute) and Kata Pernesz (landscape architect, head of the park maintenance team in Veszprém Public Service Ltd.), introduces this rediscovered technique by describing its importance, application criteria and implemented examples. The richly illustrated, clearly structured, and scientifically reliable

publication provides valuable information for all audiences from professionals and decision-makers to residents.

The reader attains sufficient content to digest and build an understanding of professional aspects. The first half of the book focuses on the characteristics of urban climate and the importance of green spaces and urban meadows. Through detailed explanation, the text provides a concise, scientific basis to answer typical questions related to urban meadows. An important merit of the publication is the establishment of a clear Hungarian nomenclature for the various urban meadow types.

In the second part of the publication, international and local examples of best practice are introduced to illustrate the versatility of the meadows. A reflection on the most significant Hungarian case study "Wildflower Veszprém" running in cooperation of the University and the City of Veszprém, provides a summary of the results obtained between 2016 and 2020.

The authors indicate the essential need for local botanic expertise in project planning and execution, and do not aim to present detailed botanical findings. Their focus is on summarising practical experiences surrounding

the methods and costs of green space maintenance and presenting results on increasing biodiversity. These can provide inspiration and support for other municipalities to launch their own urban meadow projects.

The authors go beyond the bare technical aspects by presenting several methods and tools for successful communication, knowledge sharing and community involvement. The publication will certainly be an important mediation tool for the Hungarian stakeholders in the future regarding climate-adaptive grassland management. ©

*Báthoryné dr. Nagy Ildikó Réka,
Gyergely Attila, Pernesz Kata,
Bálint Krisztina, Pap Miklós László:
Klímaadaptív gyepgazdálkodás
a városban
Veszprém, 2021*

SZERZŐK ÉS TÁMOGATÓK / AUTHORS & SPONSORS

BÁLINT KRISZTINA

PhD hallgató
PhD student

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem - Tájépítészeti, Település-tervezési és Díszkertészeti Intézet, Budapest, Településépítészeti és Települési Zöldinfrastruktúra Tanszék / Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Institute of Landscape Architecture, Urban Planning and Garden Art, Budapest, Department of Urban Planning and Urban Green Infrastructure
email: balint.krisztina@uni-mate.hu

BÁTHORYNÉ DR. NAGY ILDIKÓ RÉKA

egyetemi docens
associate professor

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem - Tájépítészeti, Település-tervezési és Díszkertészeti Intézet, Budapest, Településépítészeti és Települési Zöldinfrastruktúra Tanszék / Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Institute of Landscape Architecture, Urban Planning and Garden Art, Budapest, Department of Urban Planning and Urban Green Infrastructure
email: bathoryne.nagy.ildiko.reka@uni-mate.hu

CSIZMADIA DÓRA

PhD
senior landscape architect

Ramboll Studio Dreiseitl /
Ramboll Studio Dreiseitl
email: dr.dora.csizmadia@gmail.com

JÁMBOR IMRE

CSc, DLA Professzor Emeritus
CSc, DLA Professzor Emeritus

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem - Tájépítészeti, Település-tervezési és Díszkertészeti Intézet, Budapest, Településépítészeti és Települési Zöldinfrastruktúra Tanszék / Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Institute of Landscape Architecture, Urban Planning and Garden Art, Budapest, Department of Urban Planning and Urban Green Infrastructure
email: jambor.imre.an@gmail.com

SCHNELLER ISTVÁN

CSc, Phd Professzor Emeritus
CSc, Phd Professzor Emeritus

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem - Tájépítészeti, Település-tervezési és Díszkertészeti Intézet, Budapest, Településépítészeti és Települési Zöldinfrastruktúra Tanszék / Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Institute of Landscape Architecture, Urban Planning and Garden Art, Budapest, Department of Urban Planning and Urban Green Infrastructure
email: schnelleri@gmail.com

DR. CHRISTY BOYLAN

lecturer

Technological University Dublin.
Dublin, Ireland
email: Christy.boylan@gmail.com

TEREMY VIKTÓRIA NÓRA

PhD hallgató
PhD student

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem - Tájépítészeti, Település-tervezési és Díszkertészeti Intézet, Budapest, Településépítészeti és Települési Zöldinfrastruktúra Tanszék / Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Institute of Landscape Architecture, Urban Planning and Garden Art, Budapest, Department of Urban Planning and Urban Green Infrastructure
email: teremy.viktoria.nora@phd.uni-mate.hu

SZCZUKA LEVENTE BALÁZS

egyetemi tanársegéd
assistant lecturer

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem - Tájépítészeti, Település-tervezési és Díszkertészeti Intézet, Budapest, Településépítészeti és Települési Zöldinfrastruktúra Tanszék / Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Institute of Landscape Architecture, Urban Planning and Garden Art, Budapest, Department of Urban Planning and Urban Green Infrastructure
email: szczuka.levente.balazs@uni-mate.hu

BÉRCZI SZABOLCS

településtervező, doktorjelölt
urban planner, PhD candidate

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Tájépítészeti és Tájökológiai Doktori Iskola / Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Doctoral School of Landscape Architecture and Landscape Ecology
email: berczi.szabolcs@gmail.com

KESZTHELYI ÁKOS BENCE

PhD hallgató
PhD student

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem - Tájépítészeti, Település-tervezési és Díszkertészeti Intézet, Budapest, Tájtervezési és Terület-fejlesztési Tanszék Tanszék / Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Institute of Landscape Architecture, Urban Planning and Garden Art, Budapest, Department of Landscape and Regional Planning

SALLAY ÁGNES

egyetemi tanár
professor

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem - Tájépítészeti, Település-tervezési és Díszkertészeti Intézet, Budapest, Tájtervezési és Terület-fejlesztési Tanszék Tanszék / Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Institute of Landscape Architecture, Urban Planning and Garden Art, Budapest, Department of Landscape and Regional Planning
email: sallyay.agnes@uni-mate.hu

LŐRINCZI REGINA

Tájérendező és kertépítőmérnök,
Településmérnök hallgató /
MSc student

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem - Tájépítészeti, Település-tervezési és Díszkertészeti Intézet, Budapest, Településépítészeti és Települési Zöldinfrastruktúra Tanszék / Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Institute of Landscape Architecture, Urban Planning and Garden Art, Budapest, Department of Urban Planning and Urban Green Infrastructure
email: gina.lorinczi@gmail.com

NEMZETI KULTURÁLIS ALAP

ORMOS IMRE ALAPÍTVÁNY

4D/162.

4D
TÁJÉPÍTÉSZETI ÉS KERTMŰVÉSZETI FOLYÓIRAT
4D
JOURNAL OF LANDSCAPE ARCHITECTURE AND GARDEN ART

ALAPÍTÓ/FOUNDER:
Budapesti Corvinus Egyetem
Tájépítészeti Kar, 2005./
Corvinus University of Budapest,
Faculty of Landscape
Architecture, 2005

TULAJDONOS ÉS KIADÓ/
OWNER AND PUBLISHER:
MATE, Magyar Agrár- és
Élettudományi Egyetem/
Hungarian University of
Agriculture and Life Sciences
2100 Gödöllő Páter Károly u. 1.

LAPALAPÍTÓ/FOUNDER:
JÁMBOR IMRE
egyetemi tanár/univ. prof.

FŐSZERKESZTŐ, A SZERKESZTŐ-
BIZOTTSÁG ELNÖKE/
EDITOR IN CHIEF, CHAIRMAN
OF EDITORIAL BOARD:
FEKETE ALBERT
egyetemi tanár/univ. prof.
MATE-ILA, Hungary

A 62. LAPSZÁM
FELELŐS SZERKESZTŐJE/
EDITOR IN CHARGE
BÁTHORYNÉ DR.
NAGY ILDIKÓ RÉKA
egyetemi docens/
associate professor

SZERKESZTŐK/EDITORS:
TEREMY VIKTÓRIA NÓRA
PhD hallgató/
PhD student
BÁLINT KRISZTINA
PhD hallgató/
PhD student

CÍMLAPKÉP/COVER PHOTO:
A településkép és a tájkarakter
azonossága és különbözősége /
Similarity and difference
between landscape character
and townscape
(FORRÁS: TEREMY VIKTÓRIA NÓRA)

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG TAGJAI/
MEMBERS OF EDITORIAL BOARD:
BALOGH PÉTER ISTVÁN
MATE-ILA, Hungary
BOROMISZA ZSOMBOR
MATE-ILA, Hungary
B. NAGY ILDIKÓ RÉKA
MATE-ILA, Hungary
HODOR, KATÁRZYNA
Craców Technical University, Poland
KOLLÁNYI LÁSZLÓ
MATE-ILA, Hungary
MARTIN VAN DEN TOORN
Delft University of Technology,
Holland
SÁROSPATAKI MÁTÉ
MATE-ILA, Hungary
SHILPA BAKSHI
CHANDAWARKAR
Indian Education Society's College
of Architecture, Mumbai, India

**OLVASÓSZERKESZTŐ/
PROOFREADER:**
KÖRMENDY IMRE

SZERKESZTŐSÉG, ELŐFIZETÉS
ÉS HIRDETÉSFELVÉTEL/
EDITORIAL OFFICE, SUBSCRIPTION
AND ADVERTISING:
Magyar Agrár- és
Élettudományi Egyetem,
Tájépítészeti, Településtervezési
és Díszkertészeti Intézet
– MATE-TTDI /
Hungarian University of
Agriculture and Life Sciences,
Institute of Landscape
Architecture, Urban Planning
and Garden Art - MATE-ILA,
Budapest

Postacím/Mailing adress: H-1118
Budapest, Villányi út 35-43.
Telefon/Phone: 06 1 305 7291
Szerkesztőségi e-mail/E-mail:
tajepiteszet@uni-mate.hu
Honlap/Web: [https://tajk.szie.hu/
en/4d-scientific-journal](https://tajk.szie.hu/en/4d-scientific-journal)

A KIADVÁNYT TERVEZTE/
DESIGNER:
SUSZTER VIKTOR

A KIADVÁNYT TÖRDELTE/
LAYOUT EDITOR:
VERÉB GÉZA

NYOMDA/PRESS:
SZENT ISTVÁN EGYETEMI
KIADÓ ÉS ÜZEMELTETŐ
NONPROFIT KFT.
2100 Gödöllő, Páter Károly út 1.
7621 Pécs
Mohácsi út 18.

ISSN 1787-6613

Csak szakmailag lektorált cikket,
tudományos publikációkat
közlünk, magyar és angol nyelven.
A folyóiratban megjelent közle-
mények a szerzők véleményét
tükrözik, amellyel a szerkesztőség
nem feltétlenül ért egyet. A folyó-
iratban megjelent írásos és képi
anyag közlési joga valamennyi
adathordozón a szerkesztőség
illeti. A megjelent anyagnak vagy
egy részének bármely formában
való másolásához, ismételt meg-
jelentetéséhez a szerkesztőség
írásbeli hozzájárulása szükséges.
A szerkesztőségbe beérkezett
cikket, szerkesztőségi kontroll
után, két független lektornak
adjuk ki bírálatra.

The 4D Journal is ready to publish
only peer reviewed articles and
scientific publications in Hungarian
and English. The authors are
responsible for their opinion written
in the paper and it is not necessary
for the editorial board to fully agree
with the content of the articles.
The editorial office has exclusive
right to publish all 4D publications,
and the editorial board has to give
its official approval to all other full
or partial republication or copy of
any kind. All publications are
controlled by the chief editor or the
member of editorial board before
they are sent for the regular double
blind review.